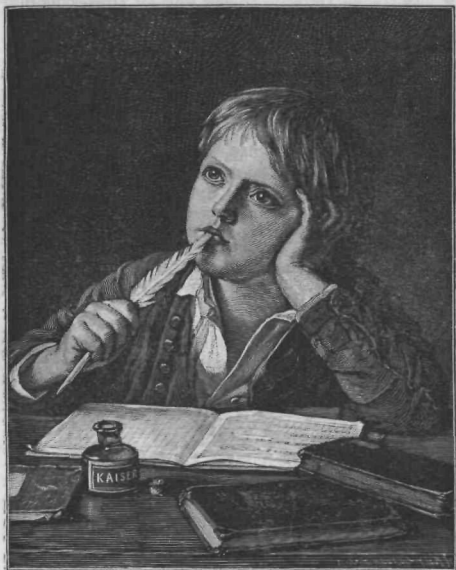




Iz življenja treh navihancev.

(Selko.)



a tej strani je splezal Polajev Tonček na plot in skočil na Zevnikarjev vrt; od nasprotnega konca se je pa splazil skozi luknjo Cenetov Jakec, in od tretje strani jo je primahal — kar skozi vrata — Zemanov Mihec. Kot bi trenil, so bili vsi skupaj pod jablano sredi vrta. In vseh oči in srca, misli in želje so bile na enem istem prostoru — na jablani pri jabolkih.

Da bi jih le brž jeli — to so želeli vsi.

„Kako jih bomo?“ se oglasi Polajev.

„S polenom“, meni Cenetov.

„Kaj še! Poleno takoj gori ostane. Stari Zevnik bo takoj videl“, modruje Zemanov.

„Ali grem po kamen?“ vpraša zopet Polajev.

„Kaj še! Kamen desetkrat gor vržeš, pa eno doli pade“, ga je zavrnil Zemanov.

„Preklo prinesem“, se ponudi Cenetov.

„Saj ni tako dolga! Ali ne vidiš, kako visoka je jablana?“ mu oporeka Zemanov.

„In kako pa jih vendar bomo? Pa povej, če je vse to za nič, kar rečeva midva“, se obrne Polajev Tonček do Zemanovega Mihca.

Mihec pa vtakne roke v žep, kakor je videl očeta, kadar so pripovedovali kaj važnega, in si misli: Da morem obseči deblo, že zdavnaj bi bil vama pokazal, kako. Ne bi stal spodaj, ne!“ Po tej misli malo zmaje z glavo in reče: „Eden mora gor. Druga dva mu bota pa pomagala.“

Tako je tudi bilo.

Polajev se nasloni na deblo in se opre z rokami na kolena. Mihec mu pa spleza na hrbet in od tam do prve rogovile. Tu se je jablana delila v dve debli. Bili sta tako debeli, da so ju Mihčeve roke ravno lahko obsegle.

Ej, to so dobra ta jabolka!

Polajev in Cenetov sta ga vedno opominjala, naj meče doli. Pa kakor bi bil gluh! Spočetka se Mihec kar nič ni odzval. Šele tedaj, ko so bili njegovi žepi polni, je začel metati doli.

Tedaj pa se je začulo pokanje z bičem. Nihče ne poka tako glasno kot Zevnikarjev hlapec, to so vedeli. Kjer je pa hlapec, so najbrže tudi drugi. Niso dolgo premišljali — kar pete so pokazali.

A glej nesreče!

Polajev Tonček je hotel domov po tisti poti, po kateri je prišel, čez plot, samo bolj hitro kakor navadno. A bogsigavedi, kdo ga je bil zabil? Žebelj je bil v plotu. Tončkove hlače so dobile veliko luknjo od kolena gori in potem še postrani. Tončkove hlače, ki so bile za Veliko noč nove! Kar cela zaplata je visela proč.

Žalosten in potrť je pogledaval Tonček, zdaj žebelj, zdaj hlače. Pobit je sedel na vežni prag in skrival raztrgano mesto. Kaj bo! Samo te hlače ima, stare so obesili v koruzo za strašilo vranam. Kaj bodo rekli oče, ki so tako strogi?

Kako tesno mu je bilo pri srcu! Najrajši bi se bil jokal. Oh, kako si je želel, da bi ne bil nikdar pokusil Zevnikarjevih jabolk, da bi bil sedel lepo doma na pragu s celimi hlačami. A kesanje je bilo prepozno! Sklenil je zatrdno, da ne pojde nikoli več na Zevnikarjev vrt. Domislil si je tudi, kaj so mu bili mati naročili.

„Daj, daj, Tonček“, so rekli, „danes imaš čas, pazi malo na „grahko“, kam bo šla nest. Kar izgubila se mi je. Ne morem zapaziti, ali nese v hlevu ali na kozolcu. Če boš videl, da bo šla na hlev ali na kozolec, pojdi polahkoma za njo, da boš vsaj približno vedel, kje nese.“ Tako so naročili mati in so odšli na polje.

Dokler je imel Tonček cele hlače, se ni menil dosti za grahko in za njeno gnezdo. A zdaj, ko je sedel v raztrganih hlačah na vežnem pragu, je sklenil, da reši svojo nalogo. Tako se bo vsaj nekoliko prikupil materi.

Pazil je na grahko, a ta ni hotela iti nest. Hodila je po dvorišču in pobirala pesek. Po dolgem času je zletela na hlev. Opazil je tudi, da se je skrila v star zaboj. To ga je malo potolažilo.

II.

Tudi Zemanov Mihec je ni srečno odnesel tisti dan. Ko sta njegova tovariša zbežala, hotel ju je posnemati tudi on. Spustil se je hitro na tla, priletel v rogovilo in si izvinil nogo.

To je bolelo!

Ubežal je sicer, da ga Zevnikarjevi niso videli, a noga, noga...

Tudi on je sedel na vežni prag in premišljal, kaj bo. Tajiti ne bo mogel, vse bo moral povedati.

Vse bo moral povedati! Oče pa tako radi sežejo po muhovnik, ki ne odganja samo muh, ampak izbija tudi porednežem „muhe“ iz glave. Mučne misli so bile to!

Ko je Mihec premišljal svojo žalostno usodo, tedaj se je spomnil materinega naročila: „Lepo doma bodi, pa uči se, da mi ne bo vedno hudo, če srečam gospoda učitelja. Ob šestih pa me pridi poklicat na „Dolgo njivo“, da pravočasno skuham večerjo.“

Podobnih in enakih opominov je slišal Mihec že dosti. A ni se menil zanje. Včasih si je mislil: „Kaj je materi hudega, če prideta z učiteljem skupaj? A če prideva midva — tedaj je druga.“

Posegel je po berilu in se začel učiti:

Črno kravo, molzo našo
Žene Gregor v log na pašo.

Tupatam je vmes glgloboko zastokal, ali od bolečin ali od skrbi, tega še sam ni vedel. Naposled je vstal, da bi šel mater klicat. A noga ga je tako bolela, da si ni upal priti na njivo. Sedel je torej na prag in čakal, kaj prinese večer.

III.

Največ pa je prestal tisto popoldne Cenetov Jakec. Bil je za pestunjo. Mala Mimica je bila izročena

njegovemu varstvu in oskrbovanju. Kdor pa ni še sam izkusil te službe, ta ne ve, kako težavna je. Imel je majhen voziček. Mal zaboj je bil pritrjen na dveh kolesih, in spredaj navaden količek, ki naj bi bil za oje. Tak voziček je prepeljal Jakec semtertja. Če so šli mati kam z doma, so pripravili za Mimico mleka v steklenico — in tako so storili tudi danes.

„Glej, Jakec, tukaj je mleko! Kadar bo jokala, pa ji daj! Mene ne bo dolgo domov. Lepo jo prepeljavaj, saj bo rada spala.“ Tako so potolažili mati Jakca in odšli z doma.

Jakec je dal Mimici gobico in steklenico z mlekom, da je molčala, ter jo pustil in šel na Zevnikarjev vrt. Ko je pribežal domov, je Mimica spala, toda poleg vozička je le ležala ubita steklenica. Pri tem pogledu se mu je rodila dvojna skrb. Kako bo pestoval celo popoldne lačno Mimico in kaj porekó zvečer oče in mati. Mimica se je zbudila. Začel jo je prepeljavati, a v drugo ni hotela zaspati. Mogoče je bila lačna, a kaj naj ji dá, ko se je steklenica razbila? Tolažil jo je, kakor je vedel in znal. Klical jo je z vsemi sladkimi imeni, ki naj pomenijo toliko kot Mimica. Ni utihnila.

Le tisti „ve, ve!“ se je razlegal in šel posebno Jakcu skozi ušesa. Vzel jo je na roke, češ, morda bo le umolknila. Kazal ji je putke, ki so brskale na gnoju, vabil k sebi starega mačka in motil ž njó malo vpijatko. Nekoliko časa je šlo, molčala je. Ko pa se je oglašal želodček glasneje, vpila je tudi ona glasneje svoj „ve, ve!“ Prenašal jo je okrog, tolažil jo in na posled je ubral isto struno: zajokal je.

Hudo mu je bilo ker je Mimica jokala, a bal se je tudi obračuna zaradi ubite steklenice. Da je sedel lepo pri otroku, koliko hudega bi se bil obvaroval!

*

Zvečer je bil pa direndaj pri Polajevih, Cene-
tovih in pri Zemanovih. Kisali so se Tonček, Jakec
in Mihec. Ali je bilo tega treba? Mari se niso učili v
katekizmu, da greh ne rodi nič dobrega, ampak napolni
srce le z bridkostjo in tira dušo v sramoto? Učili so
se pač, a niso prav verjeli. Zdaj pa tudi verjamejo.

